

The Hebrew University of Jerusalem

Syllabus

The government :law and governance - 62607

Last update 04-09-2024

HU Credits: 4

Degree/Cycle: 1st degree (Bachelor)

Responsible Department: Law

Academic year: 2025

Semester: 1st Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Prof. Shimon Shetreet

Coordinator Email: Shimon.shetreet@gmail.com

Coordinator Office Hours: by appointment

Teaching Staff:

Prof. Shimon Shetreet

Course/Module description:

The Cabinet: Law and Governance

The seminar on The cabinet ; Law and Governance ,will discuss the aspects of law and governance in the Israeli Cabinet in view of Basic Law: The Government and the other laws which regulate the operation of the cabinet. The discussion will be conducted in the framework of the study and analysis of the work of the cabinet and its powers within the constitutional environment of the parliamentary system of government. The analysis will be done in comparison with the status and position of the executive branch in the presidential system of government.

Special attention will be given to the analysis of the political and constitutional position of the Prime Minister as the head of the executive branch. In the framework of the course case studies will be analysed focusing on the different issues regarding the work and the operation, and the powers of the Cabinet. Guest lecturers will also be invited to present their views on the issues discussed in the seminar. The seminar will deal with the system of elections and the arrangements regarding the executive branch as provided for in basic Law: the government and the Government Act; the changes introduced in the position of the Executive Branch in the constitutional infrastructure of Israel and the reforms that were enacted in the course of the years; constitutional custom in the operation of the cabinet; the position and the qualification of the prime minister, of the ministers, and the deputy ministers; coalition agreements; the entry of the cabinet into office; the interrelations of the Prime Minister and the cabinet the ministers and the deputy ministers; the cabinet and the jurisdictional structure of the governing system in Israel (parallel powers, transfer of powers, delegation of powers, taking of powers by superiors); the residuary powers of the cabinet; the mechanism of the no confidence vote by the Knesset; emergency powers; emergency regulations; war powers of the cabinet; economic powers of the government; foreign relations powers of the government; treaty making powers of the cabinet; relations of the cabinet and the Knesset; relations of the cabinet and the Supreme Court; Judicial Review of executive actions.

Course/Module aims:

To impart knowledge and thinking tools in the field of government work in the legal and governmental sphere with special emphasis on fundamental principles in Liberal democracy.

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

A thorough understanding of the working of the cabinet in governance and law.

Attendance requirements(%):

Teaching arrangement and method of instruction: At the beginning of the Seminar there will be a few introductory lectures, for foundational learning of the topic. After some time, the students will work on assignments of research topics of their choice from a list that will be given to them in the first and second meetings. After this, according to the timetable that will be handed out, the students will have to prepare an outline and a bibliography for their presentation that will be presented in front of the other students and the professor. The written assignments will be handed in up to three months from the end of the frontal lectures.

Course/Module Content:

The seminar will deal with the system of elections and the arrangements regarding the executive branch as provided for in basic Law: the government and the Government Act; the changes introduced in the position of the Executive Branch in the constitutional infrastructure of Israel and the reforms that were enacted in the course of the years; constitutional custom in the operation of the cabinet; the position and the qualification of the prime minister, of the ministers, and the deputy ministers; coalition agreements; the entry of the cabinet into office; the interrelations of the Prime Minister and the cabinet the ministers and the deputy ministers; the cabinet and the jurisdictional structure of the governing system in Israel (parallel powers, transfer of powers, delegation of powers, taking of powers by superiors); the residuary powers of the cabinet; the mechanism of the no confidence vote by the Knesset; emergency powers; emergency regulations; war powers of the cabinet; economic powers of the government; foreign relations powers of the government; treaty making powers of the cabinet; relations of the cabinet and the Knesset; relations of the cabinet and the Supreme Court; Judicial Review of executive actions.

Required Reading:

- חומרי קריאה:
- ס' 41-38 לחוק יסוד: הממשלה.
- בג"ץ 6057/99 מ.מ.ט. מטה מותקפי טרור נ' ממשלת ישראל, תק-על 99(3), 284.
- חוק יסוד: הצבא.
- דין וחשבון ועדת החקירה הממלכתית, מלחמת יום הכיפורים (ועדת אגרנט) תשל"ה, בעמודים 25-26.
- מ' הופנונג, ישראל בטחון המדינה מול שלטון החוק, נבו הוצאה לאור (1994), בעמוד 260.
- אייל נון, "המגבלות החוקתיות על הצבא בישראל" משפט וצבא 13 (תשנ"ט) 79.
- ש' שטרית, "דמוקרטיה במצבי מלחמה בישראל: המסגרת המשפטית באספקלריה פרקטית", ש' סטמפלר (עורך), אנשים ומדינה: החברה הישראלית, משרד הבטחון - ההוצאה לאור (תל אביב, 1989), 158.

- ש' שטרית, "חקיקת חירום בישראל לאור הצעת חוק יסוד: החקיקה" משפט וממשל א (תשנ"ג) 433.
- ה' קלינגהופר, "על תקנות שעת חירום בישראל" ספר יובל לפנחס רוזן (תשכ"ב) 86.
- S. Shetreet, "The Gray Area of War Powers: The Case of Israel", 45 *Jerusalem Quarterly Review* 27 (1988).
- P. Elman, "Basic Law: The Army", 2 *Israel Law Review* 232 (1977).
- D. Horowitz, "Strategic Limitations of 'Nations in Arms' ", 13 *Armed Forces And Society* 277 (1987).
- W. M. Treanor, "Fame, the Founding, and the Power to Declare War", 22 *Cornell L. Rev.* (1997) 695.
- צ' הדר, "סמכותם הפיקודית של ראש המטה הכללי ושר הבטחון כלפי צה"ל", הפרקליט לא 219 (1978).
- בג"צ 2994/90 פורז נ' ממשלת ישראל פ"ד מד (3) 316.

ביבליוגרפיה:

מבוא: המערכת הפוליטית בישראל

- גל-נור ובלאנדר, המערכת הפוליטית בישראל, עמ' 209 - 262.
- חוק יסוד: הממשלה (2001) (סעיפים נבחרים).
- תקנון לעבודת הממשלה (סעיפים נבחרים).
- בג"צ 3895/96 עו"ד יעקב טל נ' ולראשות הממשלה ו-28 אח', פ"ד נ (3) 45.
- הר-זהב, רענן. העלאת אחוז החסימה (תיקונים קונסטיטוציוניים), המשפט, 1: 22.
- א' בנדור, נגד ביטול הבחירה הישירה של ראש הממשלה, משפט וממשל, 4:11.
- איל גבאי, שינוי רטרופקטיבי בחוק יסוד: הממשלה - חוקתיותו, הפרקליט, מ"ד 151-176.
- לין, אוריאל. תשתית לחוקה כתובה בישראל המשפט א' 81.
- רובינשטיין, אליקים. חוק-יסוד: הממשלה במתכונתו המקורית - הלכה ומעשה, משפט וממשל, 3: 571.
- ש' שטרית, "ארבעים שנה למשפט החוקתי: התפתחויות בידי חוקה - סוגיות נבחרות", משפטים יט (1988), 573.
- ר' גבזון, "ארבעים שנה למשפט החוקתי", משפטים י"ט, 617.
- החלטת הכנסת בעניין חוקת המדינה (פשרת הררי).

משטרים דמוקרטיים; מבט משווה; האפשרות לשינוי השיטה בישראל

- שולמית ברנע, שוריק דריישפיץ ומתן שקרנסקי "המלצות לתיקון שיטת הממשל ותכנית פעולה" הפורום לתיקון שיטת הממשל (המכון הישראלי לדמוקרטיה 12.02.11).
- מבנה ממשלות: סקירה משווה, כתיבה ליאור בן דוד, הכנסת, מרכז המחקר והמידע יולי 2007.
- ד' ליבאי, א' לין, י' צידון, א' רובינשטיין, שינוי שיטת הממשל בישראל (הצעה משותפת של ארבעת חברי-הכנסת לחקיקת חוק יסוד: הממשלה), ספטמבר 1990.
- "שינוי שיטת השלטון בישראל", המכון לתכנון מדינות ביחסי ישראל והתפוצות, מאי 1989.
- A. Maoz, *The System of Government in Israel*, T.A. Univ. Studies in Law, vol.8, p.9.
- R. Y. Hazan, "Presidential Parliamentarism: Direct Popular Election of the Prime Minister, Israel's New Electoral and Political System" 15 *Electoral Studies* (1996) p. 21-37.
- R. HAGUE & M. HARROP, *COMPARATIVE GOVERNMENT AND POLITICS: AN*

INTRODUCTION, chap. 12: The political executive, pp. 202 – 218 (4th ed. 1998).

• גדעון דורון ומעוז רוזנטל "דו"ח ועדת משנה: ייצוגיות במשטרים נשיאותיים וחצי נשיאותיים" דו"ח ועדת נשיא המדינה לבחינת מבנה הממשל 100-101, 107-108 (2007), זמין ב:

http://www.ceci.org.il/_Uploads/dbsAttachedFiles/dohvana.pdf.

• S. G. Calabresi, *The Virtues of Presidential Government: Why Professor Ackerman is Wrong to Prefer the German to the U.S. Constitution*, 18 CONST. COMMENTARY 51, 56 (2001).

• ANDREW KNAPP & VINCENT WRIGHT, *THE GOVERNMENT AND POLITICS OF FRANCE*, 47-63 (4th ed., 2001).

מקום מושב הממשלה, משמעות הצהרת אמונים ופיזור הכנסת

• חוק יסוד: הממשלה, ס' 2, 13(ד), 14, 29.

• חוק יסוד: ירושלים בירת ישראל, ס' 1, 2, 5.

• ה"פ (י-ם) 202/98 אולפני הבירה נ' חברת החדשות, תק-מח 198(1), 1893.

• חוק יסוד: הכנסת.

• חוק יסוד: השפיטה.

• א' רובינשטיין, "חוק יסוד: הממשלה במתכונתו המקורית - הלכה למעשה", משפט וממשל ג' 571 (1996).

• ק' קליין, "על ההגדרה המשפטית של המשטר הפרלמנטרי ועל הפרלמנטריזם הישראלי" משפטים ה, עמ' 308 - 339.

• בג"צ 73/85 - סיעת "כך" נ' שלמה הלל - יושב-ראש הכנסת, פ"ד לט (3) 146.

כשירות שרים לכהונה; סמכויות ואצילתן

• ס' 16(ב) ו-31(א) לחוק יסוד: הממשלה.

• בג"צ 653/79 אברהם עזריאל ו-4 אח' נ' מנהל אגף הרישוי, פ"ד לה (2) 85, 96.

• בג"צ 170/81 - סלמאן סלמה נ' אניס מחמוד, פ"ד לו (2) 433, 440.

• בג"ץ 3094/93 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד מז (5) 404, עובדות, ועמ' 426-428, 428-430 (1993).

• בג"ץ 4267/93 אמיתי - אזרחים למען מינהל תקין וטוהר המידות נ' ראש ממשלת ישראל, פ"ד מז 441, עובדות, ועמ' 456-461, 465-474 (1993).

• בג"ץ 1993/03 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ראש הממשלה, פ"ד נו (6) 817, עובדות, ועמ' 861-863, 930-931, 943-946 (2003).

• בג"ץ 8192/04 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ראש הממשלה, פ"ד נט (3) 145, עובדות, ועמ' 155-156, 167-175, 181-182, 184-187 (2005).

• בג"צ 4031/94 - ארגון "בצדק" ואח' נ' ראש ממשלת ישראל, פ"ד מח (5) 4.

• בג"צ 621/76 זלמן סגל נ' ממשלת ישראל ו-3 אח', פ"ד לא (2) 8.

• בג"צ 2303/90 - אלי פיליפוביץ נ' משרד המשפטים - רשם, פ"ד מו (1) 424.

• בג"צ 297/82 - עזרא ברגר ו-4 אח' נ' שר הפנים, פ"ד לז (3) 43.

• ז' טריינין, "הפסקת כהונתו של שר בממשלה", הפרקליט ל"ב, 147.

• הועדה הציבורית לעניין גיבוש כללי אתיקה לחברי הממשלה הצעת כללי אתיקה לשרים (2007), זמין ב: <http://www.il.co.yonet/articles/00-L,0,7340/html.3483732>

הליך פלילי נגד ראש הממשלה

• חוק יסוד: הממשלה, ס' 6, 17, 18, 19-24, 26-27.

• בג"ץ 1993/03 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ראש הממשלה, פ"ד נו (6) 817, עובדות,

ועמ' 832-834, 850-855, 904-908, 937-938 (2003).
• בג"ץ 8192/04 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ראש הממשלה, פ"ד נט (3) 145, 161-162, 176-177, 186 (2005)
• הועדה הציבורית לעניין גיבוש כללי אתיקה לחברי הממשלה הצעת כללי אתיקה לשרים (2007),
זמין ב: <http://www.il.co.yonet.html.3483732,00-L,0,7340/articles>

היחס בין הסכמים פוליטיים והפעלת הסמכות

• חוק יסוד: הממשלה, ס' 22(ב).
• חוק הממשלה, התשס"א-2001, ס"ח 178, סעיפים 1-2.
• חוק המעבר, תשי"ט-1949, ס' 11(ז).
• הסכם קואליציוני לכינון הממשלה ה-33 למדינת ישראל, בין סיעת הליכוד לסייעות יש עתיד, הבית היהודי והתנועה (קישור)
• מסקנות ועדת טל בנושא גיוס בני ישיבות (קישור)
• בג"ץ 1635/90 ז'רז'בסקי נ' ראש הממשלה, פ"ד מה (1) 749, 760-765, 774-775, 786-792 (1991).
• בג"ץ 2285/93 - אוסי נחום נ' גיורא לב ו-6 אח', פ"ד מח (5) 632.
• בג"ץ 1601/90 שליט נ' פרס, פ"ד מד (3) 353.
• בג"ץ 5261/04 פוקס נ' ראש הממשלה, פ"ד נט (2) 468, 446.
• בג"ץ 5364/94 ולנר נ' יו"ר יושב ראש מפלגת העבודה הישראלית, פ"ד מט (1) 758, 776-781 (1995).
• ע"א 6490/97 אלחג' נ' אבו עקל, פ"ד נג (2) 49 (1999).
• עע"מ 5042/01 זיד נ' פארס, פ"ד נו (3) 865.
• בג"ץ 5079/90, ח"כ צ'רלי ביטון נ' ראש הממשלה י' שמיר, פ"ד מה (2), 827.
• בג"ץ 306/05, 542/05 סיעת המפד"ל בכנסת נ' ממשלת ישראל (טרם פורסם, 21.8.2005).
• בג"ץ 8921/07 מפלגת האיחוד הערבי נ' זכור
• נילי כהן "ההסכם הפוליטי" המשפט א 59 (1993)
• יצחק זמיר "חוזים פוליטיים" ספר לנדוי כרך שני 779 (1995)
• אריאל בנדור "דינו של הסכם פוליטי" משפט וממשל ג 297 (1995)
• דן קורן זמן באפור: ממשלות האחדות הלאומית 1984-1990, זמורה ביתן 1994 (לבנון, תוכנית כלכלית, סכסוך טאבה, פרשת השב"כ, התנחלויות, תהליך השלום) עמ' 139-151, (פרשת פולרד, פרויקט הלבאי, האינתיפאדה הראשונה, התנחלויות, תהליך השלום) עמ' 179-193.

הסמכות השיוורית של הממשלה

• חוק יסוד: הממשלה, ס' 1, 32.
• מרגית כהן, סמכויות כלליות של הרשות המבצעת (תשס"ג-2002).
• בג"ץ 2918/93 עיריית קריית גת נ' מדינת ישראל, פ"ד מז (5) 836 (1993).
• בג"ץ 8600/04 שמעוני נ' ראש הממשלה, פ"ד נט (5), 673 (2005).
• בג"ץ 11163/06 ועדת המעקב העליונה לענייני הערבים בישראל נ' ראש ממשלת ישראל, עובדות, ופסק דינו של המשנה לנשיא חשין (פורסם בנבו, 27.02.2006).
• בג"ץ 2632/94 - דגניה א' נ' שר החקלאות ו-5 אח', פ"ד נ (2) 718.

סמכות ראש הממשלה ובין סמכות זו לסמכות ראש הרשות המבצעת ברשות המקומית

• חוק יסוד: הממשלה: סע' 1, 3, 4, 5(א), 14, 19, 20, 28, 29.
• חוק יסוד: הכנסת: סע' 36א.
• פקודת העיריות [נוסח חדש]: סע' 24א(א), 25, 126(א)-(ב), 141, 142א, 143(א), 143א, 206(ב1)(1).

• ש' שטרית "המנהג במשפט הציבורי", ספר קלינגהופר על המשפט הציבורי (בעריכת י' זמיר) 375 (1993).

• ד. אבן, "מעמדו של המנהג בתחום המשפט הציבורי - בעקבות דו"ח ועדת אגרנט", משפטים ז' (תשל"ה - תשל"ו) 201 (1976).

• ש' שטרית, "תפקיד הכנסת בכריתת אמנות", הפרקליט לו 349.

• בג"צ 5167/00 וייס ואח' נ' ראש הממשלה (טרם פורסם).

ספרים:

• א' ברק פרשנות במשפט: פרשנות חוקתית נבו הוצאה לאור (ירושלים, תשנ"ד)

• י' דותן הנחיות מנהליות תשנ"ו.

• ב' ברכה משפט מנהלי 1995

• א' רובינשטיין וב' מדינה המשפט הקונסטיטוציוני של מדינת ישראל

רשויות הפרדת - (א כרך 1996) ס

הממשלה חברי של אחריותם; [19 פרק] והתפטרותה הרכבה, הממשלה הרכבת - (ב כרך 1996) ס

[פרק 20]; סמכויות הממשלה על פי חוק [פרק 21]; היועץ המשפטי לממשלה [פרק 22]; סמכויות

שלא על-פי חוק מפורש [פרק 23]; חקיקת משנה ותקנות שעת חירום [פרק 24].

• צ' ה' פריצ'ט החוקה האמריקאית - החוקה, תולדותיה ופירושה (1982) - החוקה, מהו ממשל

חוקתי, עיקרי הקונפדרציה, ועידת החוקה, אשרור, פירוש ותיקון, השיטה הפדרלית, הקונגרס וסמכויות

פדרליות, הנשיא (תפקיד, מגבלות הסמכות המבצעת, מינוי, בחירה וכיו"ב).

• ג' יעקובי הממשלה (1980).

• דפנה ברק-ארז משפט מנהלי (2010).

• י' זמיר הסמכות המנהלית

שרים, הממשלה, רשויות הפרדת, החוק שלטון - (א כרך, 1996-ו"תשנ) ס

סמכויות נטילת, סמכויות אצילת - (ב כרך, 1996-ו"תשנ) ס

• ז' סגל, דמוקרטיה ישראלית- עיקרים חוקתיים במשטר מדינת ישראל (תל אביב, תשמ"ח - 1988).

• ג' אלון, בחירה ישירה: המאבקים והדרמה אשר הולידו בישראל את הבחירה הישירה של ראש

הממשלה (תל אביב, תשנ"ו - 1995).

• ב' נויברגר, כנסת מול ממשלה (האוניברסיטה הפתוחה, תשנ"ח - 1998).

• ועדת החקירה הממלכתית- מלחמת יום הכיפורים- דין וחשבון

• ועדת החקירה לחקירת האירועים במחנות הפליטים בבירות - דין וחשבון, מ' אלון, מ' בן זאב, א'

ברק, נ' ליפשיץ, מ' לנדוי (עורכים), ספר יצחק כהן, פפירוס (תל אביב, 1989), 119.

• מ' קרמניצר וא' בנדור, "פירוש לחוקי היסוד- חוק יסוד: הצבא", יצחק זמיר (עורך), המכון למחקרי

חקיקה ולמשפט השוואתי ע"ש הרי ומיכאל סאקר, תש"ס- 2000.

• א' אריאן, הרפובליקה הישראלית השניה (חיפה, תשנ"ז - 1997).

• א' דיסקין, טיפולוגיה של משטרים דמוקרטיים מערביים (ירושלים, תשנ"ה - 1994).

• אריאן אשר, הרפובליקה הישראלית השנייה: פוליטיקה ומשטר בישראל, אוניברסיטת חיפה, זמורה -

ביתן, 1997.

• א' רובינשטיין ור' הר-זהב, חוק-יסוד: הכנסת (פירוש לחוקי היסוד, י' זמיר עורך, תשנ"ג), 91

• R. Hague & M. Harrop, Comparative Government and Politics: an introduction (4th

ed., London, 1998).

- Y. Meny & A. Knapp, *Government and Politics in Western Europe - Britain, France, Italy, Germany* (3rd ed, Oxford, 1998)
- P. P. Craig *Administrative Law* (London, 4rd ed., 1999) – Parliament and the Executive, Agencies, Administrative diversity and the restructive of governament.
- B. L. Jones and K. Thompson *Garner's Administrative Law* (London, 8th ed., 1996).
- De-Smith, *Judicial Review of Administrative Action* (5th ed., by Woolf and Jowell, 1995).
- W. Wade and C. Forsyth, *Administrative Law* (Oxford, 7th ed., 1994).
- P.L. Strauss et al., *Gellhorn and Byse's, Administrative Law – Cases and Comments* (9th ed., 1995, Foundation Press).
- W. M. C. Gummow *Change and Continuity: statute, equity and federalism* (Oxford, 1999).
- M. Grodzins *The American System: A New View of Government in the United States* (Chicago, 1966).
- P. Hay *The United States Federal System: Legal Integration in the American Experience* (Milano, 1982).
- M. H. Redish *The constitution as political structure* (New York, 1995).
- M. Foley and J. E. Owens *Congres and the Presidency Institutional Politics in a Separated System* (Manchester, 1996).
- R. Brazier *Constitutional Practice* (Oxford, 2nd ed., 1994).
- E. S. Griffith *The American System of Government* (Washington, 4th ed., 1965).
- M. M. Feeley and S. Krislov *Constitutional Law* (Glenview, 2nd ed., 1990).
- S.E. Finer, V. Bogdanor & B. Rudden, *Comparing Constitution* (Oxford, 1995)
- E. C. S. Wade & A. W. Bradley, *Constitutional and Administrative Law* (12th ed. by A. W. Bradley & K. D. Ewing , London, 1998)
- S. A. De Smith, *Constitutional and Administrative Law* (8th ed. by R. Razier, London, 1998).
- D. P. Currie, *The Constitution of the Federal Republic of Germany* (Chicago, 1994)
- M. Donovan, "The Politics of Electoral Reform in Italy" *16 International Political Science Rev.*(1995) p 47-64.
- Thompson, *Textbook on Constitutional & Administrative Law* (2nd ed., 1995)
- C. Turpin, *British Government and the Constitution*, (3rd ed., London, 1995)
- T.C.Hartley, J.A.Griffith, *Government and Law* (London, 1975)
- A.H.Birch, *The British System of Government* (London, 1973)
- S.De Smith, *Constitutional and Administrative Law* (7th ed., 1994)
- A.Wildavsky, N.W.Polsbky, *American Governmental Institutions* (Chicago, 1968)
- *Cabinets and Counselors: The President and the Executive Branch* (Washington, D.C. 1989)
- . R.Blanpain, *International Encyclopaedia of Laws: United States* (Boston, 2000)
- Jones, G.W. (ed), *West European Prime Ministers' in West European Politics (a Special Issue)* vol. 14, April 1991 (2), pp.1-24
- Elgie, R. *Political Leadership in Liberal Democracies*, Macmillan 1995, pp. 1-24 & 191-210
- Poguntke, T, & Webb P, *The Presidentialization of Politics: A Comparative Study of Modern Democracies*, Oxford Univ. Press, 2005, Ch. 1 pp.1-25.

-
- Helms L., *Presidents, Prime Ministers and Chancellors: Executive Leadership in Western Democracies*, Palgrave Macmillan 2005, Ch. 1 pp. 3-23.
 - Goetz, K.H. *Power at the Center: the Organization of Democratic Systems in Paul M. Heywood, Erik Jones, Martin Rhodes and Ulrich Sedelmeier (eds) Developments in European Politics*, Basingstoke: Palgrave Macmillan 2006, 73-96.
 - O'Malley, E., *The Power of Prime Ministers: Result of an Expert Survey*, *International Political Science Review* (2007), vol 28. No. 1, pp. 7-27.
 - *House of Commons, Political and Constitutional Reform Committee: The Role and powers of the Prime Minister, Written Evidence (by 20 academics and politicians) July 2011*

Additional Reading Material:

Grading Scheme:

Essay / Project / Final Assignment / Home Exam / Referat 70 %
Presentation / Poster Presentation / Lecture/ Seminar / Pro-seminar / Research proposal 20 %
Active Participation / Team Assignment 10 %

Additional information: